

Η συγγραφή μιας βιβλιογραφικής
ανασκόπησης/ επισκόπησης/ review
of literature

Wikipedia

Βιβλιογραφική ανασκόπηση: κείμενο που παρουσιάζει τα **κρίσιμα σημεία** της υπάρχουσας γνώσης σχετικά με κάποιο συγκεκριμένο ζήτημα, σύμφωνα με την άποψη του/της συγγραφέα. Συνιστά δευτερεύουσα πηγή και, συνεπώς, δεν παρουσιάζει κάποια νέα αποτελέσματα ή κάποια πρωτότυπη έρευνα.

Μια βιβλιογραφική ανασκόπηση συνδέεται συχνότερα με μια ακαδημαϊκή μελέτη, όπως μια διδακτορική διατριβή και βασικός της στόχος είναι να πλαισιοθετήσει τη μελέτη μέσα στο «σώμα» της σχετικής βιβλιογραφίας.

Χαρακτηριστικά μιας βιβλιογραφικής ανασκόπησης

Μια βιβλιογραφική ανασκόπηση (βλέπε, για παράδειγμα, και [http://writing.wisc.edu/ Handbook/ReviewofLiterature.html](http://writing.wisc.edu/Handbook/ReviewofLiterature.html)):

- Συνιστά μια αυτόνομη μονάδα κειμένου, που σκιαγραφεί ουσιαστικά την οπτική γωνία ή το φακό θέασης του θέματος μελέτης που έχει επιλέξει ο συγγραφέας.
- Αναλύει με κριτικό τρόπο ένα σώμα δημοσιευμένων εργασιών μέσω σύνοψης, ταξινόμησης/ομαδοποίησης και σύγκρισης.
- Μπορεί να διαφέρει από πεδίο σε πεδίο.

Η εισαγωγή

- Ορισμός/ περιγραφή του θέματος, με τρόπο που να διαμορφώνει ένα κατάλληλο πλαίσιο για τον αναγνώστη.
- Συνοπτική επισήμανση α) κεντρικών τάσεων, β) ενδεχόμενων συγκρούσεων στη θεωρία, στη μεθοδολογία, στα στοιχεία και στα συμπεράσματα των σχετικών μελετών, γ) πιθανών κενών στην έρευνα και στη σχετική γνώση και δ) ενδεχόμενων προβλημάτων ή ζητημάτων άμεσου ενδιαφέροντος.
- Αποσαφήνιση της οπτικής που υιοθετείται για την ανασκόπηση, εξήγηση των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και σύγκριση των βιβλιογραφικών πηγών και για την οργάνωση του κειμένου.
Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξήγηση του ενδεχομένου αποκλεισμού ορισμένων πηγών.

Συγγραφή του κύριου μέρους

- Ομαδοποίηση των βιβλιογραφικών πηγών με βάση κάποια κοινά τους χαρακτηριστικά, όπως το ερευνητικό πρόβλημα, οι στόχοι/σκοποί, η ερευνητική προσέγγιση (π.χ., ποιοτική/ποσοτική), τα συμπεράσματα, κ.ά.
- Σύνοψη κάθε πηγής, έκτασης ανάλογης με τη συγκριτική της σημασία.
- Διασφάλιση της ροής και της συνοχής της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσεται:
  - με τη χρήση προτάσεων/εκφράσεων στην αρχή παραγράφων που λειτουργούν ως ετικέτες / συνδετήρες και
  - με ενδιάμεσες, σύντομες υποδείξεις της σημασίας όσων παρουσιάζονται ή έχουν παρουσιαστεί, ώστε να διευκολύνεται ο αναγνώστης στην κατανόηση των συγκρίσεων και των αναλύσεων που παρατίθενται.

Συμπεράσματα

- Σύνοψη της συνεισφοράς κρίσιμων ερευνών στο σώμα της γνώσης που επισκοπείται, με διατήρηση της εστίασης που ορίστηκε στην εισαγωγή.
- Αξιολόγηση του status της γνώσης που ανασκοπείται, με επισήμανση των σημαντικότερων μεθοδολογικών αδυναμιών ή κενών στην έρευνα, ασυνεπειών στη θεωρία και στα ευρήματα, καθώς και τομέων που αφορούν σε μελλοντική έρευνα.
- Συσχέτιση του θέματος με μια ευρύτερη περιοχή διερεύνησης, όπως ένα επιστημονικό πεδίο ή μια επιστημονική προσπάθεια.